

Socialudvalget

24. marts 2015

NATIONAL FORTOLKNING MÅ IKKE BLOKERE FOR, AT DE MEST UDSATTE BØRN FÅR KLAGEADGANG

Vedr.: B 78, Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den valgfri protokol af 19. december 2011 til konventionen om barnets rettigheder.

Vi har med interesse læst høringsnotatet om B 78 vedr. ratifikationen af 3. tillægsprotokol. I den forbindelse er vi blevet opmærksomme på, at KL i sit høringssvar behandler spørgsmålet om udtømming af de nationale retsmidler. KL har bemærket, at det må ligge i kravet om, at alle administrative klagemuligheder skal være udtømt, at såfremt der er mulighed for at påklage en administrativ afgørelse i domstolssystemet, så skal denne mulighed også være afprøvet inden det er muligt at klage til FN's Børnekomité. Dette fremgår også af betænkning 1546 vedr. inkorporering, hvorfor vi ikke tænker, at der hersker tvivl herom.

Når det kommer til børn og unge under 18 år, henviser ministeriet i dets bemærkning til et notat af den norske advokat Frode Elgesem, hvoraf det fremgår, at såfremt forældremyndighedsindehaver ikke ønsker at anlægge sagen, så vil barnet sandsynligvis være afskåret fra at gøre det.

Det fremgår af Frode Elgesems notat, at FN's Børnekomité ikke eksplicit har forholdt sig til spørgsmålet om, hvorvidt kravet om udtømte nationale retsmidler kan anses for opfyldt, hvis forældremyndighedsindehavere blokerer for, at sagen anlægges for de nationale domstole.

Denne processuelle konstruktion hviler på en formodning om interessesammenfald mellem forældre og barn. Et sådant interessesammenfald mellem forældre og barn er dog ikke nødvendigvis til stede. Vi har alle kendskab til adskillige sager, hvor forældre og barn er særdeles uenige om det, der er sket, og hvor forældrene har andet end deres barns bedste i tankerne.

Der kan derfor stilles spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i at konstruere den retlige regulering på baggrund af en formodning om dette interessesammenfald. Hermed svigter man de børn, der har det værste udgangspunkt – nemlig de børn, der også er blevet svigtet af dem, der burde være de mest nærliggende til at passe på dem – forældrene.

Vi skal derfor gøre opmærksom på reglen i Værgemålslovens § 12, jf. § 4, stk. 1, 1. pkt., hvorefter værgemål kan ophæves, såfremt værgen misbruger sin stilling eller i øvrigt viser sig uegnet til hvervet, eller hvis det er nødvendigt af hensyn til den, der er under værgemål. Og vi ønsker at pege på, at statsforvaltningen har en særlig opgave her, som den også ville skulle forvalte ift. den internationale klageadgang til FN's Børnekomité.

Vi mener, at både udvalget og Børnekomitéen bør overveje, om det kan lægges til grund, at barnet eller den unge har udtømt nationale retsmidler i de tilfælde, hvor et barns forældremyndighedsindehavere blokerer for, at sagen anlægges for de nationale domstole, idet barnet eller den unge rent faktisk ikke har adgang til effektive retsmidler i form af domstolsprøvelse på nationalt plan. Derudover bør muligheden for anvendelse af ovennævnte bestemmelse for at gøre denne prøvelse tilgængelig for barnet eller den unge overvejes og fremgå af beslutningsforslaget.

Vi håber, at udvalget vil tage hensynet til nogle af de allermest udsatte børn op til overvejelse i udvalgsarbejdet og sikre, at beslutningsforslagets formuleringer ikke kommer til at besværliggøre klageadgangen for dem.

Med venlig hilsen

Søren Gade Hansen, Chefkonsulent, Børnerådet
Ingrid Hartelius Dall, Børnerettighedsjurist, Børns Vilkår
Inger Neufeld, Børnepolitisk Rådgiver, Red Barnet

